

P6_TA-PROV(2007)0358

Republika Mołdowy

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 12 lipca 2007 r. w sprawie naruszeń praw człowieka w Naddniestrzu (Republika Mołdowy)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie sytuacji w Republice Mołdowy, a w szczególności w Naddniestrzu¹,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską a Republiką Mołdowy, która weszła w życie z dniem 1 lipca 1998 r.,
 - uwzględniając plan działania dla Republiki Mołdowy przyjęty na siódmym posiedzeniu Rady Współpracy UE-Republika Mołdowy w dniu 22 lutego 2005 r.,
 - uwzględniając rezolucję przejściową przyjętą w dniu 1 marca 2006 r. przez Komitet Ministrów Rady Europy i dotyczącą orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Ilascu i inni przeciwko Republice Mołdowy i Rosji,
 - uwzględniając oświadczenia przyjęte na szczycie Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) w Stambule w 1999 r. i na posiedzeniu Rady Ministerialnej OBWE w Porto w 2002 r.,
 - uwzględniając konwencje genewskie z 1949 r., w tym ich postanowienia dotyczące praw osób zmarłych,
 - uwzględniając art. 115 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że wojna w regionie Naddniestrza Republiki Mołdowy w 1992 r. doprowadziła do powstania separatystycznego, nielegalnego i autorytarnego reżimu w tym regionie; mając na uwadze utrzymujący się nadal stan zamrożonego konfliktu i powszechność poważnych przypadków łamania praw człowieka,
- B. mając na uwadze, że dotychczas nie znaleziono ostatecznego rozwiązania konfliktu naddniestrzańskiego mimo wyżej wymienionych decyzji międzynarodowych, czego skutkiem jest dalsze pogarszanie się sytuacji w zakresie poszanowania praw człowieka w tym regionie,
- C. mając na uwadze, że najnowszym przykładem naruszenia praw człowieka w Naddniestrzu jest przypadek Tudora Popa i Andrieja Iwantoca, którzy byli poddawani poniżającemu traktowaniu i którym zakazano powrotu do domów,
- D. mając na uwadze, że aresztowanie i uwięzienie pod zarzutem terroryzmu wszystkich członków tak zwanej grupy Ilascu stanowiło nielegalne działanie separatystycznego reżimu

¹ Patrz, na przykład, rezolucje Parlamentu z dnia 23 października 2006 r., P6_TA(2006)0455, i z dnia 16 marca 2006 r., Dz.U. C 291 E z 30.11.2006, str. 336.

naddniestrzańskiego i było niezgodne z międzynarodowymi standardami w zakresie przepisów dotyczących sprawiedliwego procesu, państwa prawa, poszanowania praw więźniów oraz zapobiegania torturom i nieludzkiemu traktowaniu,

- E. mając na uwadze, że orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Ilascu i inni przeciwko Republice Mołdowy i Federacji Rosyjskiej nie zostało dotychczas wykonane, a separatystyczny reżim Naddniestrza całkowicie je zignorował,
- F. mając na uwadze powtarzające się poważne naruszenia praw człowieka w Naddniestrzu, w szczególności prowadzących do negowania praw Rumunów, w tym zamykania rumuńskojęzycznych szkół i profanowania rumuńskich cmentarzy w Naddniestrzu, a także do łamania praw politycznych i swobód całej ludności zamieszkującej ten obszar, czego skutkiem jest zakrojony na szeroką skalę handel ludźmi i przestępczość zorganizowana,
- G. mając na uwadze, że wciąż nie wdrożono decyzji przyjętych na szczycie OBWE w Stambule w 1999 r. i na posiedzeniu Rady Ministerialnej OBWE w Porto w 2002 r.,
- H. mając na uwadze, że Unia Europejska poczyniła ważne kroki w kierunku wzmocnienia jej zaangażowania w sprawy Republiki Mołdowy oraz w poszukiwanie rozwiązania konfliktu naddniestrzańskiego, otwierając stałe przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Kiszyniowie, mianując Specjalnego Przedstawiciela UE (SPUE) ds. Republiki Mołdowy, którego zadaniem jest przyczynienie się do trwałego zażegnania konfliktu naddniestrzańskiego, oraz ustanawiając misję szkoleniowo-doradczą UE na granicy Republiki Mołdowy i Ukrainy (EUBAM),
- I. mając na uwadze, że negocjacje dotyczące Naddniestrza, regionu Republiki Mołdowy, trwają od 1992 r. w tzw. formule „5+2”, w której uczestniczą Republika Mołdowy, naddniestrzański region Republiki Mołdowy, Federacja Rosyjska, Ukraina i OBWE; mając na uwadze, że od 2005 r. UE i Stany Zjednoczone Ameryki brały udział w tych negocjacjach jako obserwatorzy; mając na uwadze załamanie negocjacji w kwietniu 2006 r.,
- J. uwzględniając europejskie aspiracje Republiki Mołdowy oraz fakt, że wydarzenia w Naddniestrzu mają miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie UE; uznając integralność terytorialną Republiki Mołdowy i wzywając wszystkie strony do potraktowania jako politycznego priorytetu działań na rzecz zjednoczenia państwa,
 - 1. wyraża głębokie ubolewanie z powodu braku poszanowania praw człowieka i godności ludzkiej w Naddniestrzu, czego świadectwem był proces i uwięzienie grupy Ilascu, negowanie swobód ludności zamieszkującej ten obszar, ignorowanie prawa dostępu do informacji i edukacji, czego skutkiem jest zakrojony na szeroką skalę handel ludźmi i przestępczość zorganizowana;
 - 2. z zadowoleniem przyjmuje uwolnienie Andrieja Iwantoca i Tudora Popa, ubolewa jednak nad faktem, że zgodnie z oświadczeniem separatystycznego reżimu w Tyraspolu nastąpiło to w związku z upływem kary pozbawienia wolności, a nie w następstwie wdrożenia decyzji Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC); potępia fakt, że wobec Andrieja Iwantoca stosowano przemoc i że był on ofiarą ataków na jego godność ludzką po zwolnieniu z więzienia, czego świadectwem jest materiał filmowy nakręcony przez świadków obecnych przy jego zwolnieniu;

3. potępia ciągle represje, nękanie i zastraszanie przedstawicieli niezależnych mediów, organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego przez separatystyczny reżim Naddniestrza;
4. żąda zaprzestania pozbawiania wolności osób za ich działalność polityczną; w tym kontekście potępia aresztowanie w dniu 2 czerwca 2007 r., a następnie traktowanie Walentina Besleaga, kandydata na burmistrza w legalnych wyborach lokalnych w miejscowości Corjova;
5. wzywa do szybkiego i ostatecznego rozwiązania zamrożonego konfliktu w Naddniestrzu, co zabezpieczy demokrację i poszanowanie praw człowieka na całym terytorium Republiki Mołdowy, zgodnie z przepisami międzynarodowymi;
6. podkreśla zdecydowane zaangażowanie UE w sprawę integralności terytorialnej Republiki Mołdowy; podkreśla, że nielegalny reżim w Tyraspolu nie ma ani prawa zatrzymywania obywateli mołdawskich chcących wjechać na terytorium lewego brzegu Dniestru, ani podejmowania decyzji dotyczących „persona non grata”;
7. wzywa Komisję i Radę, by przewidziały środki w zakresie większego i szeroko zakrojonego włączenia się w proces negocjacji i rozwiązania wyżej wspomnianego konfliktu; odnotowuje sukces wspólnej misji granicznej UE z Ukrainą w Odessie i wzywa rząd Ukrainy do dalszego wspierania tej misji;
8. wzywa do większego zaangażowania UE w rozwiązanie konfliktu, który ma miejsce w jej bezpośrednim sąsiedztwie, w tym do podniesienia statusu UE do pozycji partnera negocjacyjnego;
9. przypomina wszystkim stronom, że separatystyczny reżim Naddniestrza toleruje rozkwit przestępczości zorganizowanej, w tym handlu bronią, ludźmi, przemytu i działalności w zakresie prania brudnych pieniędzy; podkreśla, że stanowi to poważne zagrożenie dla stabilności regionu;
10. wzywa do natychmiastowego i pełnego wdrożenia wniosków ze szczytu OBWE w Stambule w 1999 r. i z posiedzenia Rady Ministerialnej OBWE w Porto w 2002 r., a także orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC) z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie Ilascu i inni przeciwko Republice Mołdowy i Federacji Rosyjskiej; wzywa UE do podjęcia kwestii wycofania wojsk rosyjskich z Naddniestrza w ramach stosunków UE-Rosja;
11. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji, Radzie, rządów i parlamentom państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Republiki Mołdowy, rządowi i parlamentowi Rosji oraz Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.